

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

AUTORSKÁ UMĚLECKÁ INSTALACE

Vera Raspopova

Plzeň 2022

Vera Raspopova

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Animovaná a interaktivní tvorba

Diplomová práce

AUTORSKÁ UMĚLECKÁ INSTALACE

„Černo–bílý“

Vera Raspopova

Vedoucí práce: MgA. Vojtěch Domlátil, DiS. - KVV
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, červenec 2020

.....

podpis autora

OBSAH

- 1. ODŮVODNĚNÍ ZVOLENÉHO NÁZVU.**
- 2. PROČ TOTO DÍLO VZNIKLO?**
- 3. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.**
- 4. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, TECHNOLOGICKÝ VÝVOJ.**
- 5. ZÁVĚREČNÉ SLOVO.**

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je navrhnout a vytvořit video a prostorovou instalaci, která by se stala základem pro mediální prezentaci poruchy osobnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

bipolární porucha, porucha osobnosti, mánie, deprese, psychické onemocnění, instalace, videoart,

1. ODŮVODNĚNÍ ZVOLENÉHO NÁZVU.

“Černo–bílý” je zhruba zjednodušený popis bipolární poruchy, nemoci ve které se střídají stavy depresí a mánií, kdy jsi co nejvíc dole a potom co nejvíc nahoře a žádný stav mezi. Jakési houpačky, a časem se houpají víc a víc a pomalu to přestává být taková sranda. V knize “An Unquiet Mind” Kay Redfield takhle popisuje chvíli kdy zjistila, že má určité výkyvy nálad: “By the time I was sixteen or seventeen, it became clear that my energies and enthusiasms could be exhausting to the people around me, and after long weeks of flying high and sleeping little, my thinking would take a downward turn toward the really dark and brooding side of life.”. Ano, je to vyčerpávající pro každého z tvého okolí, co se dá říct. Proto samota je součástí nemoci, tmavá a plesnivá samota je součástí tvého života když máš poruchu osobnosti. Ale vrátíme se k názvu: “Černo–bílý”.

Pro poruchy osobnosti je také typické Black and White Thinking, což je *“...thought pattern that makes people think in absolutes. For instance, you may think you are either always right or the world’s biggest failure. There’s no grey area. Everything is all or nothing. Either you’re 100% committed to this diet or you’re stuffing your face with whatever you can get your hands on. If you mess up and have a cookie? The entire diet is destroyed! Throw it all away. You’ll never be healthy. You can’t do it!”*(1)

Tady to je docela srozumitelné, a mechanismus je jasný, nepotřebuje žádné vysvětlení. V myšlenkové mapě není místo pro šedé zóny, jenom černá a bílá.

Tím, myslím si, název se zcela vysvětluje.

2. PROČ TOTO DÍLO VZNIKLO?

Cílem bylo ukázat možná spíše sobě kontrast dvou protilehlých stavů. Přidat formu zážitkům nemoci. Pochopit svůj vlastní vztah k tomu co prožívám a zkusit to konečně přijmout. Protože zda se mi to strašně nespravedlivý že někdo tu nemoc dostane a někdo ne, a proč zrovna já? Ano, je to dětský přístup, ale proč jsi nemůžu dovolit se chovat jako dítě?

Otázkou také je jaký vztah k tvým stavům má tvé okolí? Většinou ve snaze podpořit člověka tebe povzbuzuje, automatická reakce která každého z nás napadne. Asi nemám právo usuzovat o tom je-li to správně nebo není, takže dělat to nebudu... Můžu jenom zobrazovat fakta.

Toto dílo by nemělo být vzdělávací, je na to příliš osobní. Avšak mohlo by něčemu naučit, možná víc soucítit? Protože nikdy nevíš co se skrývá za obyčejnými dveřmi.

3. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.

Téma je pro mě osobní, a je proto zvolené. Já nedokážu dělat něco, co neprožívám na 100%, protože jinak nevím o tom skoro nic. Proto jsem zvolila dané téma: vím jaké to je. A podle amerických vědců spousta tento pocit dokáže pocítit: “Recent studies estimate that 18 million or more Americans (almost 6 percent of the population) exhibit primary symptoms of BPD, and many studies suggest this figure is an underestimation. 1 Approximately 10 percent of psychiatric outpatients and 20 percent of inpatients, and between 15 and 25 percent of all patients seeking psychiatric care, are diagnosed with the disorder. It is one of the most common of all of the personality disorders.”. Tady se zrovna mluví o hraniční poruše, ale je součástí spektru poruch osobnosti.

Je těžké si říci jaký ze dvou stavů bipolárních poruch je lepší, mánie nebo deprese? Na jednu stranu mánie slibuje inspiraci, nezastavitelný proud myšlenek, žádnou potřebu spánku a nekonečnou energii a to zní naprosto úžasně ne? Na druhou stranu mánie vypadá takto:

“I did not wake up one day to find myself mad. There was a neuronal pileup on the highways of my brain, and the more I tried to slow down my thinking the more I became aware that I couldn't. My enthusiasms were going into overdrive as well....During this same period of increasingly feverish behavior at work, my marriage was falling apart. I separated from my husband...New clothes were piled up in mounds in every room, and there were unwrapped packages and unemptied shopping bags as far as the eye could see...the chaos in my mind began to mirror the chaos of my

rooms; I could no longer process what I was hearing; I became confused, scared, and disoriented. Not only had my thoughts spun wild, they had turned into an awful phantasmagoria, an apt but terrifying vision of an entire life and mind out of control. I screamed again and again. Slowly the hallucination receded. I telephoned a colleague for help, poured myself a large scotch, and waited for his arrival.”

4. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, TECHNOLOGICKÝ VÝVOJ.

Pro vyjádření mých pocitů a myšlenek které bych chtěla sdělit divákovi jsem zvolila technologii pro mne nejbližší a tou jsou grafické programy. Jako vizuální element pro mou instalaci jsem vytvořila kopie řeckých soch. Sochy byly vytvořeny v 3D programu Blender. Rotace kamery kolem soch byla realizována také programem Blender. Všechny snímky následně upraveny v Adobe After Effects.

Zároveň jsem chtěla tyto moderní prvky vizualizace a technologie propojit se starou technologií a tou je CRT televizor a DVD přehrávač.

Výsledný export videa byl konvertován na DVD přehrán na CRT televizoru, který mi nejvíce připomíná vzpomínky na dětství.

Zároveň je volba CRT televizoru nejlepší forma zobrazovadla pro navození žádané atmosféry.

A proč řecké sochy? Řecké sochy zhmožňovali antický bohémský život, bohémský a expresivně vyjadřující jejich postoj k životu, projevy myšlenek tedy odrazují pocity které se dějí v hlavách diagnostikovaných pacientů. Právě proto jsem zvolila jako grafickou formu zhmožnění těchto projevů vizí a významů. Tato umělecká forma je pro mne dosti uchopitelná plná i mých vzpomínek a odráží i vjemy výše uvedené.

Dostí výstižné a terapeutické je tvrzení římského imperátora Marka Aurelia z jeho knihy *Meditations* 'You have power over your mind – not outside events. Realise this, and you will find strength,' and 'Very little is needed for a happy life: it is within you, in your way of thinking.'

5. ZÁVĚREČNÉ SLOVO.

V kombinaci s řeckými animovanými výjevy jsem přidala “motivační” znak se svítícím LED nápisem na kontrastující tmné desce.

Tato práce je vyjádřením mých zážitků ve kterých nejsem sama a je určitým způsobem sebereflexí a přijetím mé vlastní diagnózy.

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

a) Knižní a periodická literatura

1. Plný název: Unquiet Mind Autor: Jamison Kay Redfield Jazyk: Angličtina Počet stran: 256 EAN: 9781447275282 ISBN: 1447275284 ID: 02688001
Nakladatelství: Macmillan
2. Plný název: I Would Leave Me If I Could Podnázev: A Collection of Poetry Autor: HALSEY Jazyk: Angličtina Počet stran: 144 EAN: 9781471189074 ISBN: 1471189074 ID: 22573661
3. Plný název: I Hate You * Don't Leave Me Publisher Penguin Putnam Inc Autor: Hal Straus a Jerold Jay Kreisman Jazyk: Angličtina ISBN10 0399536213 ISBN13 9780399536212

b) Internetové zdroje

1. Black And White Thinking: What It Is And Why It's Hurting You , <https://www.soberish.co/black-and-white-thinking/>, February 23, 2020, Alicia Gilbert
2. Ancient Greek Therapy Looks Very Modern, <https://www.psychreg.org/ancient-greek-therapy/>, 19 June 2020, John Castleford

7. RESUMÉ

My installation is based on my own experience and is exploring the inner world of a person with a personality disorder. The realistic 3D sculptures are creating a gallery-like atmosphere in an urban environment. And old TVs are taking you back to old times when everything was easy, and there were no personality disorders in your neighborhood, or so you thought.

8. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha číslo 1 – vizualizace sochy

Příloha číslo 2 – první pokoj instalací

Příloha číslo 3 – druhý pokoj instalací

Příloha číslo 4 – třetí pokoj instalací

Příloha číslo 5 – první pokoj instalací

Příloha č 1

Příloha č 2

Příloha č 3

Příloha č 4

Příloha č 5